

også fra Hedeselskabets side, tyder følgende sitat fra direktør Basses hilsningsstale ved Myrselskapets 50-årsjubileum den 11. desember 1952 på:

«Det norske myrselskap og Det danske Hedeselskab har på flere omraader felles maal, og det har naturligt medført et samarbejde mellem de to selskaber, — et samarbejde som vi takker for, som vi glæder os over og som vi har draget nytte av.»

Det er klart at en slik anerkjennelse fra Det danske Hedeselskabs øverste sjef — både gledet oss — og oppmuntret til fortsatt samarbeid om felles oppgaver i våre to land.

Den personlige kontakt mellom direktør Basse og undertegnede ble ikke brutt, selv om både han — og senere jeg —, falt for våre respektive aldersgrenser. Bl.a. ble det fornyet under festlige former ved Det danske Hedeselskabs 100-årsjubileum den 26. mars 1966, hvor vi under «Kongelunsjen» — og senere under jubileumsfesten — fikk anledning til å befeste vårt mangeårige vennskap på nytt. Det er med vemod at vi nå, gjennom Det danske Hedeselskabs Tidsskrift, mottok meldingen om direktør Niels Basses bortgang.

Direktør Niels Basse ble i 1946 kalt til *Korresponderende medlem av Det norske myrselskap*.

I Danmark var direktør Basse offentlig anerkjent for sin eminente faglige dyktighet og innsats, hans store arbeidskraft og administrative dyktighet, noe som førte til at han fikk mange tillitsverv og æresbevisninger. I 1958 ble han utnevnt til

Kommandør av Dannebrogordenen,

en æresbevisning som henger meget høyt i Danmark, slik som i de andre nordiske land hvor Kommandørkorset tildeles fortjente landsmenn.

Aasulv Løddesøl

TORVPRODUKSJONEN I 1971

Torv som strø, jordforbedringsmiddel og voksemedium m.v.

På grunnlag av innkomne svar på de spørreskjemaer som Det norske myrselskap har sendt ut, hadde torvstrøfabrikkene i 1971 en samlet leveranse på 174 600 m³, regnet som løs, revet torv før innpakking. Sammenlignet med året før er dette en økning på ca. 22 000 m³ eller vel 14 %.

Hjemkjøring av torv til eget bruk og annen produksjon eller leveranse som ikke er registrert som fabrikkproduksjon, har vi anslått til samme kvantum som foregående år, dvs. ca. 40 000 m³. Den samlede produksjon regner vi derfor ligger på ca. 215 000 m³. Omregnet til baller etter 2 baller pr. m³ blir produksjonen 430 000 beregnede

baller mot 385 000 baller foregående år. I alt 27 fabrikker har vært i drift i 1971.

Det er fortsatt tilgangen på voksen arbeidshjelp for det sesongmessige stikkearbeidet som er største vanskeligheten i produksjonen. For annet arbeid ute på myra som hesjing, kuving, innkjøring m.v. nyttes i stor utstrekning skoleungdom i feriene. Det var siste år meget gode værforhold for torvstrøproduksjonen på Østlandet, med lite nedbør og til dels lange perioder med god tørk.

En stadig større del av produksjonen går til hagebruk og gartneri. Ifølge fabrikkene har 92 % av leveransene gått til hagebrukssektoren, ca. 6 % til strø i landbruket og vel 2 % til anlegg, som f.eks. isolasjon mot teleskader.

I tillegg til egen produksjon hadde man også i 1971 en betydelig import, som i vesentlig grad er brukt i gartneri og hagebruk. Etter opplysninger fra Statistisk Sentralbyrå var importen i 1971, 4 848 tonn eller omregnet til volum, ca. 58 200 m³. Dette er 6 000 m³ mer enn året før. Beregnet som baller à 35 kg utgjorde importen 138 500 baller mot 124 000 i 1970.

Det har vært eksport av foredlede norske torvprodukter tilsvarende en råstoffmengde på ca. 30 000 m³.

Det har vært lett avsetning for alle typer og pakninger av torvprodukter. En del fabrikker er i ferd med å rasjonalisere og utvide produksjonen og har i den anledning henvendt seg til Myrselskapet. Selskapet har således i siste år hatt en betydelig virksomhet på dette felt.

Brenntorvprodukter.

Utnyttelse av sterkere omdannet torv (humifiseringsgrader H 6 — 10 etter von Posts skala) til brensel eller annet bruk foregår for tiden i bare lite omfang.

Skjæring av brenntorv begrenser seg anslagsvis til 5000—6000 m³ årlig. Det er fortsatt noen husstander i visse strøk av landet som stikker noe torv til eget brensel nærmest av gammel vane.

Det kan nevnes at planer for produksjon av torvkoks og andre koksprodukter nå har blitt tatt opp igjen bl.a. av Tiltaksnemnda på Andøya. Undersøkelser m.v. er således i gang for å vurdere om det finnes muligheter for drift av et torvkoksanlegg i Nord-Norge.

Einar Wold